

Брати Мауглі

*Вертає додому шуліка Чіль,
Що Манга зустрів, кажана;
Поснули до ранку люди в хатах,
Настала пора нічна.*

*То нашої величі й сили пора,
Воля пазурам та зубам:
Усім, хто шанує Джунглів Закон, —
Полювання доброго вам!*

Нічна пісня джунглів

Була сьома година спекотного вечора в горах Сіоні, коли Батько-Вовк проснувся після денного спочинку, почухався, позіхнув — і пови-тягав, одну за одною, заціпили лапи, щоб геть прогнати сон. Мати-Вовчиця дрімала, поклавши великий сірий писок на своїх чотирьох вовченят; ті вовтузились і скімлили, а місяць світив усередину печери, де жила вся їхня сім'я.

— У-ух! — промовив Батько-Вовк. — Знову пора на полювання.

Він хотів уже скочити з гори вниз, аж тут маленька тінь із кудлатим хвостом лягла на поріг печери й запхинькала:

— Хай щастить тобі, Голово над Вовками! Хай будуть міцні та білі зуби у твоїх шляхетних діток. Хай твої дітки ніколи не забувають, що у світі є голодні!

То був шакал — Табакі-блюдолиз: усі вовки Індії його зневажають — за те, що він нишпорить світом, сіє сварки, розносить плітки, підбирає ганчір'я та шкіру на сільських смітниках. Але все ж таки й вони бояться Табакі — адже він частіше за всіх у джунглях слабує на сказ, сновигає

лісом і кусає всіх, хто лиш трапиться по дорозі. Навіть тигри ховаються геть, коли скаженіє малий Табакі, бо для дикого звіра немає нічого гіршого за сказ. Звірі звуть цю хворобу «дівані» — і тікають від неї світ за очі.

— Гаразд, заходь, — суворо відповів Батько-Вовк. — Тільки їжі тут немає.

— Для вовка немає, — відказав Табакі, — а для такого горопахи, як я, й гола кістка — добрий бенкет! Хіба личить нам, Гідур-логам — шакалам, вередувати?

Він проліз углиб печери, знайшов оленячу кістку з рештками м'яса й заходився весело гризти її.

— Дякую за частунок! — промовив він, облизуючись. — Які гарні ваші шляхетні діточки! Які великі в них очі! А вони ще такі малесенькі! Ні, ні, я пам'ятаю, що царські діти змалечку вже дорослі.

А Табакі знав незгірше за будь-кого, що отак вихвалити дітей — недобра прикмета, — й тепер залюбки дивився, як збентежились Мати-Вовчиця й Батько-Вовк. Він мовчки сидів, радіючи, що наврочив біду на інших, — і нарешті злосливо сказав:

— Великий Шер-Хан змінив свої ловища. Цього місяця він полюватиме тут, у горах. Він сам це мені сказав.

Шер-Ханом звали тигра, що жив за двадцять миль від печери, біля річки Вайнганга.

— Він не має права! — сердито почав Батько-Вовк. — По Закону Джунглів він не може міняти місце полювання, нікого не попередивши. Він перелякає всю дичину на десять миль навкруги, а мені... мені ж за двох тепер треба полювати!

— Недарма моя мати прозивала його «Лангрі» — Кульгавим, — спокійно сказала Мати-Вовчиця. — Він зроду кульгає на одну ногу. Через те й полює тільки на свійську худобу. Селяни по берегах Вайнганги злі на нього, а тепер і в нас почнеться те саме: люди нишпоритимуть за ним по всіх джунглях, а нам з нашими дітьми доведеться тікати геть, коли підпалять траву. Йй-право, щира дяка Шер-Ханові!

— Чи переказати йому вашу дяку? — спитав Табакі.

— Геть! — гаркнув Батько-Вовк. — Іди геть і полюй із своїм хазяїном. Досить ти сьогодні шкоди наробив!

— Що ж, піду, — спокійненько відповів Табакі. — Ви й самі скоро

почуєте Шер-Хана там, у хащах. Даремно я старався, переказував вам цю новину!

Батько-Вовк нашорошив вуха: внизу, в долині, що сходила до річки, він почув сухе, люте, рвучке, сумне гарчання тигра, що нічого не спіймав — але нітрохи не соромиться того, що це вже відомо геть усім джунглям.

— От дурень! — мовив Батько-Вовк. — Отак галасувати на нічній роботі! Чи не думає він, що наші олені схожі на отих гладких буйволів з Вайнганги?

— Цить! Він пильнує не буйвола і не оленя, — відповіла Мати-Вовчиця. — Він пильнує людину.

Тим часом гарчання стало глухим — воно лунало немовби зусібіч. Це був той самий тигрячий рев, що лякає циган та дроворубів, які сплять просто неба, — а часом змушує їх бігти в самісіньку пашу тигра.

— Людину? — сказав Батько-Вовк, вишкіривши всі свої білі зуби. — Мало йому жуків та жаб на ставках, — ач, людину знадобилось пильнувати, ще й у наших ловищах!

Закон Джунглів, який нічого не наказує без причини, дозволяє звірям полювати на людину лиш тоді, коли вони вчать своїх дітей убивати. Але й тоді звір не може вбивати людину там, де полює його згряя чи плем'я. Адже після такого вбивства рано чи пізно з'являються білі люди з рушницями, на слонах, і смагляві люди з бубнами, ракетами й смолоскипами. Лихо тоді всім джунглям! А звірі ще кажуть, що людина — на слабкаша та найбеззахисніша з усіх живих істот, і чіпати її справжньому мисливцеві не личить. А ще вони кажуть — і це правда! — що людожери з часом стають шолудивими, і в них випадають зуби.

Гарчання стало ще гучнішим — і закінчилося лютим «А-а-а!», криком тигра, готового скочити на здобич. Аж тут почулося виття, нітрохи не схоже на тигряче, — Шер-Ханове виття!

— Він промахнувся, — мовила Мати-Вовчиця. — Що сталося?

Батько-Вовк одбіг на кілька кроків убік — і почув, як Шер-Хан розлючено гарчить, продираючись крізь кущі.

— Цей дурень обпалив собі лапи. Стрибнув, бач, іздуру у вогнище дроворуба! — пирхнув Батько-Вовк. — Ще й Табакі з ним.

— Хтось лізе на гору! — мовила Мати-Вовчиця, наставивши одне вухо. — Приготуйся!

Куці тихенько зашурхотіли, й Батько-Вовк присів, наміряючися стрибнути. А далі, — якби ви стежили за ним, то побачили б найдивовижнішу річ у світі — як вовк зупинився посередині стрибка! Він кинувся вперед — ще не знаючи, на що саме, — а потім раптом зупинився. Вийшло так, що він підскаочив угору — футів десь на чотири-п'ять — і сів на тім самім місці.

— Людина! — гаркнув він. — Людське дитинча. Диви!

Просто перед ним, тримаючись за гілку, стояла гола смаглява дитина — така, що ледве-ледве навчилася ходити, — жива м'якенька грудка, яка ніколи ще не заглядала до вовчого лігва нічної пори. Дитина поглянула в очі Батькові-Вовку — і засміялася.

— Оце і є людське дитинча? — спитала Мати-Вовчиця. — Я ніколи їх не бачила. Неси-но його сюди!

Вовк, що звик носити своїх вовченят, може — коли треба — взяти в зуби яйце, не розтросивши його. Хоча щелепи Батька-Вовка стиснули спинку дитини, на її шкірі не було й подряпини, коли він поклав маля між вовченятами.

— Яке маленьке! Зовсім голе, а яке ж хоробре! — лагідно мовила Мати-Вовчиця, поки дитина пробиралася між вовченятами до її теплового боку. — Ой! Воно ссе разом з іншими! То ось яке воно, людське дитинча! Яка ще вовчиця могла б похвалитися, що в її виводку є людське дитя!

— Чув я, що раніш таке траплялося, та не в нашій зграї й не за наших часів, — відповів Батько-Вовк. — Воно геть безволосе, і я можу його розчавити одним ляпанцем. Поглянь, воно дивиться й не боїться!

Місячне світло померкло на вході до печери: Шер-Ханова широка голова загородила його. Позаду верещав Табакі:

— Пане мій, пане, воно сюди побігло!

— Шер-Хан зробив нам велику ласку, — сказав Батько-Вовк, але очі його сердито блиснули. — Що треба Шер-Ханові?

— Моя здобич! Сюди забігла людська дитина, — відповів Шер-Хан. — Її батьки втекли. Віддайте її мені!

Шер-Хан і справді — як говорив Батько-Вовк — стрибнув до вогнища дроворуба, обпалив собі лапи й тепер лютував. Але Батько-Вовк добре знав, що вхід до печери для тигра завузький. Навіть і зараз Шер-Хан не міг поворухнути ні плечем, ні лапою — наче людина, що надумала б битися в бочці.